

Naročnina
za državo SHS:
na celo leto naprej Din. 90—
na pol leta " " " 45—
na četrt leta " " " 22-50
na en mesec " " " 7-50

za inozemstvo:
celoletno " " " Din. 150—
mesečno " " " " 12-50

Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji " " " Din. 10—
v inozemstvu " " " " 20—

Posamna štev. 75 par.

SLOVENEK

Cene inseratom:
Enostopna polna vrsta mal
oglasil po K 4— in K 8—
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po K 8—, posilna itd.
po K 12—.

Pri večjem naročilu popust.
Izhaja vsak dan izvenredni
ponedeljki in dneva po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vestnik SKS2.
Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrancisirana pisma se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne bran.
Ljubljanske št. 850 za naročnino in št. 349 za oglašje,
zagreb 9.011, maribor 7563, prava in dunaj. 24.797

Dr. Korošec med rudarji.

V torek, dne 14. t. m. se je vršil v društvenem domu v Trbovljah rudarski hod, na katerem je govoril o socialni krizi načelnik Jugoslovanskega kluba, dr. Korošec.

Dvorana je bila nabito polna. Dr. Korošec je v poldrugournem govoru orisal vse posledice kapitalističnega sistema, ki zavira zdravi napredek človeške družbe. Delovno ljudstvo mora biti v borbi proti temu sistemu složno. Dokler se ljudstvo samo kolje med seboj, ne pozna strpnosti drugega proti drugemu, podira drug drugemu gospodarske in strokovne organizacije, ne more biti kos sili kapitalizma. V svoji borbi mora iti delovno ljudstvo ne skokoma, nego korak za korakom. Delavstvo, čigar upravičene zahteve gredo za socializacijo produktivnih sredstev, naj si najprej izvojuje obratne svete, v katerih se bodo delavci pripravili za socializacijo. Delovno ljudstvo naj se zave, da se ne bo borilo nikdar uspešno proti kapitalizmu, dokler ni zatrt kapitalistični duh v nas samih in v celi človeški družbi. Zato mora ravno delovno ljudstvo biti predbojnik naše ideje, ki je zmogla postaviti družbo na družabni red na trdna, pravična tla, mora biti predbojnik krščanskega socializma.

Besedam dr. Korošca je sledilo živahno odobravanje. Glavni tajnik JSZ Sušnik je nato predlagal sledečo resolucijo:

1. Rudarji, zbrani na shodu 14. marca 1922 v Društvenem domu v Trbovljah izrekajo dr. Korošcu in Jugoslovanskemu klubu popolno zaupanje.

2. Ker v danih razmerah rudarje prav posebno tlačijo davčna bremena, prosijo dr. Korošca, da se s svojim klubom odločno zavzame zato, da se eksistenčni minimum zviša na 12.000 Din letno. K dohodkom, ki se obdavčijo, pa naj se ne prišteva ne družinske doklade, ne naradni prejemki v kurjavi, razsvetljavi in stanovanju.

3. Vpokojeenci, ki danes dobivajo od 3 krone 50 vin. do 48 kron mesečno, naj se v prejemkih zednačijo z državnimi vpokojeenci.

Razun dveh socialdemokratov so vsi navzoči rudarji — nad 600 — resolucijo navdušeno sprejeli.

Shod se je vršil ves čas brez najmanjšega incidenta. Po shodu je ostal dr. Korošec še pozno zvečer v družbi rudarjev ter v prijateljskem pomenku tolmačil politične razmere v državi.

V sredo 15. t. m. ob pol 5. uri se je vršil v Društvenem domu v Velenju shod rudarjev, na katerem je govoril dr. Korošec o socialnem in delavskem vprašanju. Dvorana je bila kljub delavniku polna. Rudarji so dr. Korošca burno pozdravljali in po njegovem dveurnem govoru je bila z največjim navdušenjem sprejeta resolucija, v kateri mu izražajo rudarji svoje popolno zaupanje. Rudarji so v očigledni nedostnosti, ki se gode v velenjskem prenogovniku, dr. Korošca prosili, da izpolni pri ministrstvu posebno komisijo, ki naj zasliši pritožbe delavstva in na licu mesta uredi vse krivice.

Dr. Korošec je obljubil, da se bo za rudarje zavzel ter da se bo v prvi priliki z veseljem odzval njihovemu vabilu, da jih zopet obišče.

Ameriško posojilo Avstriji.

Washington, 16. marca. (Izvirno) Senat je včeraj sklenil dati Avstriji 50 milijonov dolarjev posojila za nakup najpotrebnejših živil. Posojilo zapade v 26 letih. Obenem je senat sklenil, da se povračilo Avstriji svoječasno v nakup žita dovoljenega posojila v znesku 50 milijonov dolarjev odgodi za 26 let.

TRGOVSKE POGODBE Z NEMČIJO.

Berlin, 16. marca. (Izvirno) V glavnem odseku državnega zbora je izvajal zakladni minister Schmidt med drugim: Pogajanja z Litvo so zadela radi zelo visokih odškodninskih zahtev, ki jih stavlja Litva še, na težkoče. Pogajanja glede sklepa trgovske pogodbe z Jugoslavijo potekajo ugodno. Z Italijo je trgovinska pogodba že sklenjena.

Radi slabega gospodarstva novi davki.

PROTEST JUGOSLOVANSKEGA KLUBA PROTI NAMERAVANIM NOVIM DAVKOM.

Belgrad, 16. marca. (Izv.) V 1. sekciji finančnega odbora se je razpravljalo o novih davkih, ki naj bi služili za pokritje deficita v proračunu. Danes se je nadaljevala razprava o 100 odstotnih dokladah na vse neposredne davke. V imenu Jugoslovanskega kluba je govoril poslanec Vladimir Pusič, ki je proti 100 odstotnim dokladom ter je naglašal, da so Hrvatska, Dalmacija in Slovenija in sploh prečanski kraji preobloženi z davki, da plačujejo kmetje na štirikratni zemljiški davki 150 odstotno naklado, dohodninski davek, pokrajinske davke, trošarino na vino in od leta 1917 tudi davek na vojne dobičke. Protestiral je, da morajo delavci in uslužbeni v premogovnikih oddajati nad četrtino dohodkov za davke. Nadalje je protestiral tudi proti prevelikemu obdavčenju industrije, ki znaša 70 odstotkov čistega dobička bilance. In-

dustrijska podjetja morajo plačati 10 odstotkov čistega dobička kot poseben davek, poleg tega 90 odstotkov državnih doklad, 80 odstotkov rentabilnostnih doklad, invalidski davek, 200 do 300 odstotkov avtonomnih davkov, obrtni davek, plačarino z dodatki, dohodninski davek za delavce in nameščence ter davek na poslovni promet. Govornik je poudarjal, da ne bodo mogli v prečanskih krajih plačati 100 odstotnih doklad niti kmetje, niti obrtniki in mali trgovci in niti industrije. Člani finančnega odbora so priznali upravičenost večine pritožb, opozarjali pa so na težavne finančne razmere države. Ker poročevalec ni mogel dati točnih podatkov o neposrednih davkih, se bo razprava o 100 odstotnih dokladah nadaljevala jutri. Za tem se je razpravljalo o finančnem zakonu.

Za prehrano Slovenije ni denarja.

VOJNA ZVEZA IN NABAVNA ZADRUGA DOLGUJETA 12 MILIJONOV.

Belgrad, 16. marca. (Izv.) Poslanca Žebot in Stanovnik sta posredovala pri ministru za socialno politiko radi pomoči pasivnim krajem, kjer vlada pomanjkanje živil radi lanske suše. Minister dr. Krstelj in referent v odseku za prehrano sta izjavila, da se vprašanje prehrane siromašnih krajev v Sloveniji ne more rešiti, dokler se ne reši vprašanje denarne podpore. Odseki za prehrano so pri vseh pokrajinskih vladah aktivni, samo v Slove-

niji ne. Socialnodemokratska Vojna zveza in Nabavna zadruga dolgujeta vladi kredit 3 milijonov Din. Sedaj se ta vsota izterjuje, da bi imela država dovolj sredstev na razpolago. Kako bi se razdelila živila v posameznih pasivnih krajih Slovenije, še ni natančno določeno. Glede iste zadeve je posredoval za Dalmacijo tudi posl. Milanič. Za Dalmacijo in Hercegovino je ta zadeva definitivno rešena, akcija pa je otežkočena radi slabega prometa.

Dr. Hohnjec za žensko volivno pravico.

Belgrad, 16. marca. (Izv.) V zakonodajnem odboru je danes govoril posl. dr. Hohnjec o volivnem zakonu za samoupravne enote, oblasti in srez. Izjavil je, da stoji Ljudska stranka na stališču čistega proporca brez vsake klavzule o dvojnem količniku. Po vladnem predlogu bi imeli v volivnem zakonu privilegirance in nepriviligirance, kar nasprotuje demokratskim načelom. Za tem je govoril dr. Hohnjec o ženski volivni pravici. Poudarjal je, da se je Ljudska stranka borila v narodnem predstavništvu in pozneje v ustavotvorni skupščini za žensko volivno pravico, toda njena stremiljenja so ostala »glag vpijočega v puščavi«, ker je vladna koalicija ostala gluha glede političnih pravic ženskega spola. Žene imajo ostati po mnenju vlade izključene pri javnih poslih. Dasi so ženske prve vzgojiteljice dece in naroda, jim je onemogočeno sodelovanje v javnih in političnih zadevah. To je škodljivo za državo in ponižuje ženski spol, ki se mu odrekava volivna pravica, ki je po demokratskem naziranju pravica človeka kot takega. Z ozirom na to smatrajo radikaleci, demokrati, samostojni in muslimani, da so ženske nekakšna inferiorna bitja. Če bomo nadaljevali v tej smeri, bo naša država kmalu nastala oaza reakcije, na katero bo gledala kulturna Evropa z obžalovanjem.

Imovinski davek odklonjen.

Belgrad, 16. marca. (Izv.) Finančni odbor se trudi že nad pol leta, da bi dosegel potrebno ravnotežje v državnem proračunu. Kljub temu pa je dalje od cilja, kakor je bil v početku. Soglasno je bil odklonjen imovinski davek, ki bi dal 600 milijonov dinarjev dohodkov. Danes se je ugotovilo, da bo davek na poslovni promet v najboljšem slučaju prinesel samo 200 milijonov dinarjev in ne 400 milijonov dinarjev, kakor se je mislilo. Finančni minister mora poiskati nove vire dohodkov za pokritje deficita v vsoti 800 milijonov Din.

Prečansko in srbijansko gospodarstvo.

Belgrad, 16. marca. (Izvirno) Značilno za gospodarstvo v državnih podjetjih je poročilo o dohodkih pošte in brzojava. Poštna ravnanjstva v prečanskih krajih so izkazala za 55 milijonov prebitka, medtem ko niso poštne uprave v Srbiji in Črni

gori izkazale niti polovico dohodkov, kakor so bili označeni v proračunu.

Za žide in izvoznike.

Belgrad, 16. marca. (Izvirno) Kako daleč smo došli v našem narodnem gospodarstvu, kaže dejstvo, da uvaža naša država pšenico in moko za pasivne kraje iz Rumunije in Amerike. Značilno je, da je pšenica in moka v Rumuniji za 1 dinar cenejša kakor v Banatu in drugih krajih naše države. Zveza belgrajskih trgovcev se pogaja z rumunskimi trgovci glede dobave 100 vagonov pšenice in 100 vagonov moke. V trgovinskem ministrstvu so prišli do prepričanja, da se je preveč izvozilo in da so imeli od tega korist samo židje in izvozniki.

MILITARIZACIJA RIBARSTVA V DALMACIJI.

Belgrad, 16. marca. (Izv.) Danes je poslanec dr. Dulibić naslovil vprašanje na ministra vojne in na ministra za kmetijstvo radi nove odredbe poveljništva obmejne straže v Dalmaciji, po kateri se mora vsak, preden gre na ribolov in ko se vrne, javiti pri obmejni straži, vse ribiško orodje pa mora dati obmejni straži pod ključ. Posl. dr. Dulibić poudarja v svojem vprašanju nezmislivost te odredbe, ki onemogoča ribolov ter uničuje najvažnejšo gospodarsko panogo v Dalmaciji, s čemer se pospešuje tuja ribiška konkurenca. Končno zahteva, naj se ta absurda in škodljiva odredba ukine.

VLADNI KOMISARJI V DALMACIJI.

Belgrad, 16. marca. (Izvirno) Danes se je v zakonodajnem odboru nadaljevala podrobna razprava o zakonu glede oblastne in srezke samouprave. Zastopnik Jugoslovanskega kluba posl. dr. Dulibić je poudarjal, da prepušča ta zakon občinam razne posle pri volitvah v oblastno in srezko skupščino, da pa v Dalmaciji ni od ljudstva izvoljenih občinskih odborov in da vodijo občine vladni komisarji, ki so večinoma eksponenti strank in ki so radi svojega strankarskega postopanja ustvarili veliko nezadovoljstvo, ki vlada po vsej deželi. Pododbor je sklenil, naj vodijo tam, kjer ni od ljudstva izvoljenih občinskih odborov, redna sodišča potrebne volivne posle, ter da se pod izrazom »občinski odbor« ne sme in ne more razumeti vladnih komisarjev. Z ozirom na to, ker je popolnoma pravilno stališče pododborja, je izjavil govornik, da je odveč, ako bi stavljal poseben jasek predlog o tej zadevi.

Hrvatska pučka stranka zmagovita.

Belgrad, 16. marca. (Izv.) Predsednik Hrvatske pučke stranke posl. Stjepan Barić in posl. dr. Janko Šimrak sta imela v Imotskem okraju velike ljudske shode, ki se jih je udeležilo na tisoče volivcev. V Zadvarju so orožniki udri v lokal, kjer je bil napovedan shod, vendar pa so se morali umakniti. Na Lovreču se je vršil velik ljudski shod pod milim nebom. Na tem shodu so doživeli Radićevci, ki so hoteli motiti zborovanje, popoln poraz. V Imotskem sta se vršila sestanek zaupnikov in velik ljudski shod, ki se ga je udeležilo nad 2500 kmetov. Zborovanje so hoteli onemogočiti s silo fašisti s pomočjo demokratov in pristašev Hrvatskega bloka, doživeli pa so popoln poraz. Ljudstvo je povsod za Hrvatsko pučko stranko.

POLITIČNA SVOBODA V HERCEGOVINI.

Mostar, 16. marca. (Izv.) Poslanca Hrvat. pučke stranke dr. Janko Šimrak in Stjepan Barić sta se na svojem potovanju preko Hercegovine ustavila za kratek čas na Širokem bregu. Tu ju je neki fašist denunciral orožnikom, češ, da sta imela protidržavne govore. Orožniki so uvedli na podlagi te prijave nekega pijanega učitelja preiskavo in naznanili zahtevo državnemu pravdniku v Sarajevu, ki jo bo odstopil ministru pravde.

LAVORIKE SPLITSKIH FAŠISTOV.

Split, 16. marca. (Izv.) V noči po nedeljskem shodu fašistovske mladine so bile prerezane telefonske žice uredništva »Jadrana«. Danes so fašisti potrgali reklamne lepake »Jadrana«, na trgu pa so pozvali fašisti na odgovor urednika »Jadrana«, Stanka Baniča, radi pisave o fašistih in njihovem shodu. V Splitu vlada veliko ogorčenje radi teh dogodkov.

STRAH PRED VOLITVAMI.

Belgrad, 16. marca. (Izvirno.) Vladne stranke nameravajo predlagati, naj se proračunsko leto prične s 1. julijem ali pa junijem, da bi se moglo podaljšati narodni skupščini življenje in da se izglasuje proračun še za leto dni. Zdi se, da se vladne stranke zelo boje volitev.

Nov prevrat na Reki.

Zagreb, 16. marca. (Izvirno) Z Reke poročajo: Vojaško poveljništvo pod poveljstvom poročnika Cabruna, enega voditeljev fašistov in D'Annunzieveca, je sinoči vzelo oblast na Reki v svoje roke in proglasilo narodno obrambo s Prodanom na čelu za odstavljenega. Cabruna je proglasil vojaško diktaturo. Na vladni palači, na kvesturi in na magistratu so postavljene strojnice. Močni oddelki fašistov se zbirajo na Dantejevem trgu in v pristanišču. Vojaško poveljništvo namerava imenovati dva posebna vladna svetnika, ki naj bi tvorila zakonito vladno. Pripravlja se sklicanje konstituant, ki naj bi vzpostavila red na Reki. Nad mestom je proglašeno obsedeno stanje. Cabruna pošilja fašiste od hiše do hiše, ki iščejo člane Zaneline konstituant, da bi jih s terorjem prisilili, da podpišejo sklicanje konstituant, ki naj bi volila novo vladno, katero oni predlagajo na posebni listi. Od časa do časa postaja teror hujši in prebivalstvo, Jugoslovani ali pristaši Zanelle so v večni nevarnosti za svoje življenje in svoje imetje. Konzuli Francije, Anglije in Amerike so se obrnili do svojih vlad in jim poročali o nasilju, za katerega ve italijanska vlada in ga odobrava. Konzuli dostavljajo v svojih poročilih, da trpi Reka vsled divjanja fašistov mnogo škode in da bo luka uničena. Ker je reško jugoslovansko prebivalstvo brez vsake prave zaštite in največ izpostavljeno fašistovskemu terorju, se je jugoslovanska stranka na Reki obrnila do belgrajske vlade s prošnjo, naj takoj stori korake, da se Jugoslovani na Reki stavijo pod zaščito enega gori navedenih konzulov velesil, ki naj bi ščitili njihovo življenje in imetje.

URADNO POROČILO IZ ALBANIJE.

Valona, 16. marca. (Izvirno) Albanško ministrstvo zunanjih poslov javlja iz

Tirane: Nekaj agitatorjev je skušalo v okrajih Drač in Šijak kaliti mir in red. Vlada je nastopila s odločnimi ukrepi in je ves upor v šestih urah zadušila. Voditelji, katerih vladne čete niso ujele, so pobegnili v Italijo. Vesti, ki jih zadnje čase razširja inozemske časopise, da je v Albaniji izbruhnila državljanska vojna, ne odgovarjajo resnici.

V VARSTVO NEMCEV V JUGOSLAVIJI.

Dunaj, 16. marca. (Izv.) Velenemški poslanec Hampel in tovariši so stavili na zunanje ministra vprašanje, kaj misli ukreniti glede varstva nemških rojakov v Jugoslaviji.

REDUKCIJA URADNIŠTVA NA ČESKEM.

Praga, 16. marca. (Izv.) Češkoslovaška vlada bo redukcijo uradništva rešila na ta način, da bodo vpokojeni vsi nad 60 let stari uradniki s 85 odstotki sedanjih prejemkov.

KONČANA STAVKA NA ČESKEM.

Praga, 16. marca. (Izv.) Stavka tekstilnih delavcev v Novem mestu, ki je trajala nad 2 meseca, je končana.

ZAPLEMBE JUGOSLOVAN. BLAGA V SOLUNU.

Rim, 16. marca. (Izv.) Grške vojaške oblasti so v Solunu zaplenile blago, ki je last Jugoslavije. Belgrajska vlada je zoper to nasilje odločno protestirala.

DANSKI KONZULAT V BRATISLAVI.

Bratislava, 16. marca. (Izv.) Danska vlada je ustanovila v Bratislavi svoj konzulat. Predsednik Masaryk je konzulu že podelil eksekvatur.

NEMŠKI DEMENTI.

Berlin, 16. marca. (Izv.) Tukajšnje časopise dementira vest zagrebških listov, da bo Nemčija zgradila ob jugoslovanskem morskem obrežju moderno luko.

NOVI EGIPTOVSKI KRALJ.

London, 16. marca. (Izvirno) Listi poročajo iz Kaire: Sultan Fuad je bil danes proglašen za egiptovskega kralja.

VELIK POŽAR V ČIKAGU.

Washington, 16. marca. (Izvirno) Včeraj dopoldne je v trgovskem delu Čikaga izbruhnil silovit požar, ki se je radi močnega vetra še bolj razširil. Nekaj bančnih poslopij, 21 nadstropno hranilnično poslopje, bližnja železniška postaja in več zasebnih hiš je postalo žrtev požara. Kolikor se more dosedaj škoda preceniti, znaša skupno kakih 15 milijonov dolarjev. Požar je prejkone zanetil hudobna roka.

POLETNI ČAS NA ANGLEŠKEM.

London, 16. marca. (Izvirno) V smislu dogovora, ki je bil pred kratkim sklenjen s Francijo in Belgijo, se z dnem 26. marca uvede v Angliji poletni čas in se konča z dnem 8. oktobra.

Načrt Jugoslovanskega kluba.

Po preizkušenem in izpodbudnem zgledu teh in slično organiziranih avtonomističnih ali federativnih držav se je ravnal Jugoslovanski klub, ko je v svojem ustavnem predlogu kot predmet samouprave opredelil te stvari: notranje posle, trgovino in obrt, javna dela, šume in rude, poljedelstvo, agrarno reformo, prehrano, prosveto in vero, narodno zdravje, socialno politiko, pravosodje in finance.

Mi smo uverjeni, da naš ustavni načrt daje državi, kar je državnega, pa tudi narodu, kar je narodovega. Od vlade predloženi zakonski načrt pa daje državni centralizaciji preveč, veliko preveč, narodu in njegovi odločitvi pa premalo, skoro nič. Ob mesečini se ni mogoče ogreti. Tako se tudi o tem vladinem načrtu samouprave ne more ogreti noben narod, ki si je v svesti svojega pomena ter stremi za politično svobodo, za gospodarsko osamosvojitvijo in za kulturnim napredkom.

Kje so one tolikokrat obljubljene širke in najširše pokrajinske samouprave? Tisti, ki so verovali v te obljube, so globoko razočarani. Pokrajine (oblasti) niso nobene edine višjega, celo najvišjega reda, one so naprosto občine z zmanjšano kompetenco. Kar spada v delokrog pokrajinske samouprave: skrb za gospodarske in kulturne naloge v pokrajini, to spada v istinito slobodni državi v delokrog občine v njenem področju. Kakor ima pokrajina svoje finance in more izdajati odredbe, tako ima tudi občina svoje finance ter izdaje krajevne odredbe. Občini pa še pripada lokalna policija, dočim pokrajina nima ni trohice politične oblasti. Mestne občine so tudi imele v prenesenem delokrogu upravno oblast prve stopnje, ki je pokrajine nimajo. Delokrog pokrajine je torej stvarno manjši nego delokrog občine v moderni kulturni državi.

Velik nedostatek zakonskega načrta o pokrajinski in okrajni samoupravi je tudi v tem, da ne upošteva nobene vezi med pokrajinsko, okrajno in občinsko samoupravo. Organi pokrajinske samouprave ne vršijo nobene kontrole nad okrajem ali občino. Pokrajine, okraji in občine so torej povse koordinirane edince! Enakovredni brezpravni! Bati se je, da bo načrtu o ureditvi pokrajinske in okrajne samouprave sledil načrt o občinski upravi, ki bo storil konec občinski avtonomiji. Potem bo koordinacija brezpravnosti popolna.

Kdor zabavlja, nima prav.

Na našo stvarno in mirno ugotovitev, da socializem kot tak še ni istoveten z npravnostjo, marveč da predpostavlja tako od kapitalističnega kakor od socialističnega ali kateregakoli družabnega reda neodvisni večnostni vesoljski npravnstveni red, odgovarja glasilo socialpatriotov, »Naprejek«, s celo košaro prostaških zabavljic, katere nimajo ničesar opraviti z omenjenim vprašanjem.

Kakor smo mirno konstatirali, da je »Naprejek« trditelj, da socializem kot tak že odpravljajo zločin, napačna, tako bomo mirno odgovorili na njegovo strupeno repliko. Pravzaprav bi nam niti ne bilo treba odgovarjati, kajti »Naprejek« sam priznava, da smo imeli v stvari popolnoma prav. On namreč piše: »Torej, po tem mnenju socializem ne predpostavlja npravnstvene preporoditve tako posameznikov kakor tudi vse družbe — morda celo nima takih zmognosti? To bi tudi mi trdili.« — Dragi »Naprejek«, če tudi ti to trdiš, čemu se potem tako ešofiraš? —

Ker torej »Naprejek« te naše ugotovitve

ne more pobiti (saj bi samo idiot, da rabimo »Naprejek« izraz, mogel to tajiti), se zateka k najnižkotnejšim zabavljicam iz magacina starega liberalizma. Tako n. pr. pravi, da krščanski socializem že zategadelj ne more imeti v sebi npravnstvenih temeljev, ker uči, da »to, kar je, je od Boga postavljeno, in kot tako dobro ter neizpremenljivo.« — Dragi »Naprejek« filozof, to si naslovil na čisto napačno adresno. To namreč ne trdi krščanski socializem, niti je to kdaj trdil, ampak to je skoro dobesedno načelo nemškega brezverskega modroslovca Hegela, katerega je popolnoma posnel oče socialne demokracije, žid Marks. Po tem načelu, ki ga Marks nešteto krat ponavlja, je bil kapitalizem prav, ker je bil, in dokler je bil, in bo socializem prav, ko bo in dokler bo; kajti vrhovnih od vsega slučajnega bitja neodvisnih brez ozira na čas in prostor brezpogojno veljavnih npravnstvenih načel ne pripoznavata niti Hegel niti Marks, ampak tako pojmovanje npravnstvenosti naravnost pobijata. Krščanski socializem pa uči ravno narobe: da, kar je, je ali v skladu z npravnstvenimi načeli ali ni. Če je, ima pravico do obstoja; če ni, je moralna dolžnost vsakogar tak nenpravnstveni red pobijati, kajti Boga in njegove zakone je treba bolj poslušati nego človeške, če so ti krivični, kakor je učil že apostol. Zato ni večje svet preobrazujoče sile kakor je ravno krščanstvo, ki se z nobenim družabnim redom ne istoveti in je zato nasproti vsakemu popolnoma svobodno, naj je to monarhizem ali komunizem.

Kar pa se tiče Galileja, inkvizicije, papeža Aleksandra in Darwinove teorije, bi bilo boljše, če bi »Naprejek« te zaprašene ropotije ne vlačil več na dan, ker danes že vsak slušatelj prvega semestra biologije ve, da Darwinova teorija ni resnična, ampak da je darwinizem le ena izmed hipotez evolucijskega nauka in sicer pogrešena hipoteza; evolucijski nauk kot tak pa cerkev z nobeno definicijo nikoli ni zavrgla kakor ni zavrgla Galilejeve podmene; pač pa jo danes zavračajo Einsteinovci na podlagi nauka o relativiteti gibanja sploh, iz česar bi sledilo, da so inkvizitorji, ki so uvedli proces zoper Galileja zaradi ogroževanja avtoritete svetega pisma, imeli tudi glede njegove teorije kot take prav in da so potemtakem bili skrajno moderni gospodje. Aleksander p. ipada cerkvi kot papež in kot tak ni izpreverčal krščanske dogme, kot človeka pa ga je sodil Bog kakor bo sodil tudi mnoge socialiste, ki so v teoriji oznanjali marksizem, v praksi pa kot upravitelji državnih domen polnili svoje žepce z milijoni na račun stradalajočega ljudstva.

Zelo smešno je tudi, če »Naprejek« vidi za socializmom uspehe, krščanski socializem pa dolži, da je ustvaril same »zveri in idiote«. Materialistični socializem ima ta uspeh, da so delavci danes bolj izkoriščani kakor so sploh kdaj bili in da se medseboj razklani ter nimajo zoper kapitalizem v rokah orožja vere v večno pravico in ljubezen, ker so socialdemokratski voditelji po vzoru liberalne buržoazije to vero ljudem iztrgali iz srca. Krščanski socializem pa je rodil svetnike ljubezni in usmiljenja ter nesebične borilce za pravico in svobodo, o katerih nam govori zgodovina evropske kulture na vsaki strani, in samo on bi tisti, ki bo to človeštvo mogel rešiti propada. Ali morete Marksa, Lasalla, Ljenina ali Roza Luksemburg primerjati Benediktu, Frančišku, Vincenciju Pavlskem, Filipu Neriju, Frančišku Saleškemu, Ozanamu, don Boscu itd. itd., neštetim junakom in junakinjam martirologija, socialne karitete, boja zoper krivičnice, bogatine, zatiralce, kraje, tirane itd.? Lepo Vas prosimo, ne smešite se, in če že odgovarjate, bodite stvarni in se ne poslužujte argumentov iz arzenala antikviranih framasonskih posvk, sicer vam sploh ne bomo odgovarjali.

Ker pa »Naprejek« neprenehoma vlači v debato g. Pollaka, mu bomo z ozirom na njegovo horendno nevednost tudi še to povedali: Eno je objektivna črta med kapitalizmom in proletarcem, drugo je subjektivna črta. Objektivno je vlekapi-talistični družabni red krivičen in se krščanski socializem bori zoper njega brez ozira na to, je li med kapitalisti Pavel ali Peter, Pollak ali Praprotnik ali Kristan. Subjektivno pa je lahko med kapitalisti ravno toliko dobrih in poštenih ljudi kakor med proletarci ali pa celo več, kakor je lahko tudi narobe. To pa zaradi tega, ker se niti kapitalizem niti socializem ne krijeta popolnoma z npravnstvenostjo, kar smo itak iz samega početka trdili. Quod erat demonstrandum. In če bo »Naprejek« dostojno polemiziral, mu bomo še vnaprej radi na razpolago.

Politične novice.

+ Vodstvo Hrvatske pučke stranke za Hercegovino je sklicalo, kakor poroča zagrebška »Narodna Politika«, 12. t. m. v Mostarju sestanek zaupnikov HPS iz Hercegovine. Na sestanku so soglasno odobrili dosedanje politično smer Pučke stranke. Najodločnejše so obsodili borbo čokorilovcev za amputacijo in za hegemonijo, istotako pa tudi politiko Radića, ki prepušča Hr-

vate v Bosni in Hercegovini usodi. Glede strankinega dela v Hercegovini so napravili važne sklepe.

+ Demokratom groš — koaliciji knof! Po tem reku se ravna dr. Žerjav, ki je sam izjavil ljubljanskemu županu dr. Periču, da vlada ne bo podpržavila ljubljanskega liceja, dokler bo v ljubljanskem občinskem svetu vladała koalicija. G. dr. Žerjav je inspirator vlade in iz županovega poročila v občinskem svetu ljubljanskem sledi, da dr. Žerjav direktno ruje proti temu, da bi vlada glede Ljubljane izpolnila svojo dolžnost. Saj je celo minister Sv. Pribečević obljubil županu, da bo vlada prevzela licej v državno upravo, toda dr. Žerjav je činično odgovoril, da vlada ne bo ničesar storila, dokler bo protidemokratska koalicija vladała v ljubljanskem občinskem svetu. Tako nemoralno politiko smo predvčerajšnjim ožigosali, kakor zasluži. Včerajšnje »Jutro« pa je bilo toliko drzno, da brani dr. Žerjavovo izjavo in naše poročilo imenuje »povkvarjenost«. Zdi se, da je »Jutro« demokrate sram demokratske politike in skušajo s posvkami, ki lete na nje same nazaj, odvrtiti javno pozornost od koruptne vladne politike. »Jutro« naj nam odgovori samo na to-le vprašanje: Ali je povkvarjen tisti, ki politiko korupcije pobija, ali tisti, ki jo brani?

+ Zamorca pere v »Slovenskem Narodu« neki dr. M. G., ko z neslanimi napadi na klerikalizem zagovarja poizkušeni atentat državotvornega demokrata Kumanudija na bolnice in dobrodelne zavode v Sloveniji. Članek kar mrgoli izrazov iz psihatrije, tako da avtorja ni težko uganiti; sicer pa je to postranska stvar. Članekar si privoščil svoje kolege kulturne delavce, dvorne svetnike dr. Dolšaka, razklada neke svoje načrte o kolonijah umobolnih itd., tako da s tem svojim izvajanjem sam sebi jemlje vso stvarnost in resnost. Človek precej vidi, kam pes taco moli. Kar se stvari tiče, dela ta gospod za nameravano zatvoritev bolnic odgovoren — bivši deželni zbor kranjski! In kaj mu očita? Da je bajt odklonil neke njegove širokopotezne načrte o zgradbi še več bolnic, znanstvenih institutov in kolonij, ki bi bili deželo še bolj obremenili in bi imeli seveda za posledico, da bi gospod Kumanudi imel danes še več povoda, da bolnice zapre, češ da država takih bremen ne more nositi. Sicer pa vse skupaj, kar trdi dr. M. G., ni res, kajti uprava bolnic je bila pod deželnim odborom kranjskim dobra in kar se ni storilo, bi se bilo še storilo, ker Rim tudi ni bil v enem letu sezidan. Pač pa se z dobrodelne zavode ničesar ne stori p. p. se danjo vlado, kar pa ni čudno, ker se g. M. G. kot demokrat in državotvorec v tem svojem članku sam postavlja na stališče, da bolnic nima vzdrževati državna blagajna. Kajti, če bi država skrbela za bolnike, b se to po lastnih besedah tega čudaka rekle »nesebično ščititi vse one, ki jo sicer nočejo poznati«, bi se reklo, »državo sploh izpremeniti v eno samo veliko hiralnico, k naj organizira lenobo, hrani in pase breddela pohajkujoče in proti isti državi hufskajoče državljane-hiralce«. — To so res moderni nazori o narodnem zdravstvu in socialnem skrbstvu! Zdaj klerikalci, kulturni delavci, avtonomisti, socialisti, nese seti in komunisti tudi ne bodo več smeli uživati dobrot zdravljenja in bolnice bodo za vsakega nedemokrata sploh zaprte. Mo izjava res radikalne konsekvence iz demokratskih državoslovnih nauk in zasluž poleg dr. Žerjava in Kumanudija častni spomenik v bodočem panteonu jugoslovanskih državotvorcev.

+ Pismo Hercigonje ni falzifikat. Proti »Radikal« je objavil facsimile pisma ki ga je pisal Hercigonja Pribečeviću, in facsimile nekega Hercigonjinega pisma in nekega sodnega akta, oba z lastnoročnim podpisom Hercigonje. Na prvi pogled je je sno, da je pisava na obeh pismih od en in iste roke.

+ Postavka za ljudsko prosveto v proračunu ministrstva za prosveto je v celoti črtana.

+ Poslanec V. Štek je napram dopisniku »Goriške Straže« izjavil, da je v Rim storil vse korake, da se skliče goriški deželni šolski svet. Minister za prosveto Anile, ki je pristaš italijanske ljudske stranke, je to stališče popolnoma odobr in obljubil, da bo vse potrebno ukrenil, d se v tem oziru izvrši zakon. Glede deželne avtonomije sploh je rekel, da sta ljudski in socialistična stranka brezpogojno z deželno avtonomijo. Največ pa je odvisn od tega, da se primorsko slovensko ljudstvo organizira v kmetskih in delavskih zvezah, kajti vlada vpoštevata samo močno organizacijo. — Poslanec Štek je pri rinski vladni zlasti po prizadevanju don Sturza tudi dosegel, da je izmenjala velik del denarja goriških slovenskih zadrug.

+ Genovske konference najbrž sploh ne bo, ker je Poincaré odločno izjavil, da se je ne udeležil z motivacijo, da spričo neudeležbe združenih držav Severne Amerike itak ne bo imela nobenega praktičnega pomena.

+ Važen pastirski list so izdali španski škofje. V njem pozivljajo špansko ljudstvo na križarsko vojno za ideale krščan-

Moderna in fiktivna samouprava.

(Iz govora poslanca dr. Hohnjeca na seji zakonodavnega odbora 11. marca.)

(Dalje.)

Samouprava v Ameriki.

Še večji delokrog ima narodova samouprava v Zedinjenih državah Severne Amerike. Tam vlada generalno načelo: stvari, ki niso Uniji direktno pridržane ali poedinim državam direktno odtegnjene, pripadajo državam. Države imajo tele pravice: vsaka daje sebi svojo ustavo. Imajo zakonodavno oblast o meščanskem, meničnem in kazenskem pravu, o obrtništvu, trgovstvu, industriji in šolstvu. Imajo policijsko oblast. Legislatura obstoji iz dveh zbornic: zbornice reprezentantov in senata. V nekaterih državah (zlasti na zapadu) obstoji narodova iniciativa ali referendum po švicarskem vzoru, da dobi ljudstvo orožje v boju zoper velike finančne in monopolne družbe in truste, ki hočejo obvladati vse politično in gospodarsko življenje. Notranja uprava je stvar poedinih držav. Na njih čelu stoji guverner, ki ga naravnost voli ljudstvo po volivnem zakonu dotične države. Uradniki se ne imenujejo, marveč jih tudi voli ljudstvo pri splošnih volitvah legislature. Šolstvo ni prerogativa centralne uprave, marveč je stvar poedinih držav, pa tudi občin in privatnikov.

Samouprava v Švici.

V posesti prav velike samouprave je tudi narod v Švici, ki je zvezna država, obstoječa iz 22 kantonov. Zveza zajamčuje kantonom teritorije in ustave. Zadeve zveze so: pošta, telegraf, denarstvo, carine, alkohol kot monopol, smodnik kot regal, železnice in zunanje zadeve. Vojaštvo in trgovstvo spada pod kompetenco i zveze i kantonov. Stvari načelno kantonalne kompetence so: šolstvo, cerkvene zadeve, sodstvo, tiskovno pravo, policija, urejevanje političnih pravic državljanov. Kantoni imajo demokratično ustavo in izvršujejo pravo zakonodaje, kontrolo in nadzorstvo nad deželno upravo, volijo sami kantonalno uradništvo. Judikatura je stvar kantonov, katerim popolnoma pripada tudi šolstvo. Občine imajo dalekosežno avtonomijo.

Kaj uči zgodovina?

Tako so urejene istinito demokratične države. Istinito demokratične pa so radi tega, ker je narod v posesti istinite in učinkovite samouprave. Kolika je jakost teh držav, je dokazala svetovna vojna. Centralistično urejene države je vojna več ali manj vse dvignila iz tečajev. Najbolj centralistična država, Rusija, se je zrušila kakor zgradba iz kart. Avstro-ogrška je izginila. Zmagovita Italija je tako razmajana v svoji socialni osnovi, da ne more priti do notranjega miru in reda. Angleška, Severna Amerika in Švica pa so prestale vojno preizkušnjo z vso sijajnostjo. Pri tem je treba pomniti, da Švica ni narodno enotna država, marveč mešana: poleg 70 odstotkov Nemcev prebiva v njej 22 odstotkov Francozov in do 7 odstotkov Italijanov. Simpatije njene prebivalstva so med vojno gotovo bile na dveh straneh. Kljub temu v tej federativno urejeni državi ni bilo separatizma, ki bi težil za razkrojem državne edincosti. Samouprava, avtonomija, federacija so se med vojno izkazale ne kot razedinjevalne potence, marveč kot najtrša podlaga in opora državne edincosti, vzajemnosti in jakosti.

skega socializma. Treba zastaviti vse moči za vzpostavitev družabne pravičnosti, miru in krščanskega duha delovne skupnosti. Najprej se ustanovi katoliško socialno vseučilišče po zgledu milanskega. Za časnikarstvo se ustanovi poseben institut. Škofje pozivljajo nadalje katoličane, da ustanavljajo strokovne delavske organizacije.

+ Češki katoliki za svoje pravice. O veličastni manifestaciji čeških katoličanov v Pragi dne 12. t. m. smo poročali že večkrat med izvirnimi brzojavami. Kakor poročajo »Čechi«, je bilo na tem zborovanju 8 do 9 tisoč praških katoličanov, ki so soglasno sprejeli sledečo resolucijo: »Kot davkoplačevalci in enakopravni državljani v republiki zahtevamo za otroke katoliške šole s katoliškimi učitelji, ki naj jih plačuje država. Izrečno zahtevamo, da ostanejo katoliški božji hrami v pravni posesti katoliške cerkve, ki ji pripadajo; one cerkve, ki pa so bile z nasilnim zločinom zasedene, naj se legitimnim putem vrnejo pravi posestnikom. Zahtevamo razpis novih občinskih volitev. Konečno najodločnejše obsojamo namere, da bi se razmerje med cerkvijo in državo uredilo v škodo svobode in pravice katoliške cerkve.«

Društvena novica.

— Sedemdesetletnico svojega rojstva bo obhajal v nedeljo 19. t. m. v Zagrebu naš rojak g. F. S. Vilhar, eden najznamenitijh slovenskih skladateljev. V proslavo tega jubileja prirede v Zagrebu v nedeljo slavnostno matinejo, na kateri bodo proizvajali najboljše slavljenceve skladbe. Sodelujejo operni solisti, gledališki orkester in zbor ter pevsko društvo »Kolo« — Jubilantu naše najiskrenejše častitke!

— Slovenska vas na Kosovem polju. V listih je bilo čitati, da bo v sredo 15. t. m. g. Josip Hekić, posestnik v Brodu, v hotelu Lloyd v Ljubljani razlagal vsem, ki se zanimajo za preseljevanje v Macedonijo, kako se dolgi pride in zemljišče dobi. G. Hekić je istakni Slovenec in ko so ga Lahi iztirili, si je kupil posestvo v Brodu na Savi. A s tem ni bil zadovoljen, marveč hotel je priti na Kosovo polje, o katerem je slišal, da bi bilo ugodno za naseljevanje. Dobil je zemljo v bližini mesta Prištine zastonj, in ker človeku ni dobro samemu biti, si želi svojih rojakov za seboj. Ustanovil bi rad na Kosovem polju slovensko vas. — Zbralo se je pri Lloydju okoli g. Hekića precejšnje število moških, ki so ga zvesto poslušali in natančno izpraševali, kakšne so razmere tam doli in kako bi se dalo na lep način priti do zemlje. Govorilo se je tudi že o tem, da bi si zgradili svojo cerkev, osnovali svojo šolo in dobili si svojega duhovnika. Seveda bi bilo treba začeti in dvigniti vse iz temeljev, kajti dozdaj ni tam nič razen gole zemlje — če jo bodo res dobili naši ljudje v last. Izvolil se je končno neki odbor za to, ki bi imel svoj prostor v »Dobrodružni pisarni« v Ljubljani, Poljanski nasip 10, kjer se bodo tudi dajali nasveti in navodila o tem, v kolikor jih ne daje že agrarna direkcija, ki ima pri tem glavno besedo. Vprašanje izseljevanja in priseljevanja naših rojakov je vsekakor važna zadeva, kateri je vredno posvetiti potrebno skrb.

— Poziva se vsi vojak-dijaki, ki so pristojni na teritoriju Ljubljanskega Vojnega Okruga, to je: okrajno glavarstvo: Črnomelj, Kamnik, Kranj, Kočevje, Ljubljana okolica, Logatec, Novomesto, Radovljica in mestni magistrat Ljubljana, — ki so za časa vojne služili v Dišakem bataljonu na Francoskem v letu 1916 in 1917, da prijavijo vse svoje in satečne službene podatke nemudoma in najkasneje do 25. marca 1922 Komandi Ljubljanskega vojnega okraja v Ljubljani, Vojnašnica vojvode Mišića.

— Volilni zakon in vpokojeni častniki. V vseh državah imajo vpokojeni častniki aktivno in pasivno volilno pravico. Pri nas seveda ne. Zakaj ne, je popolnoma nerazumljivo, ker so danes vsi predpogoji, da bi morali imeti tudi te pravice. Državlani so, šole imajo — vsaj prečani — služili so državi, ter je večina takih, kateri so se tudi za našo državo borili na eni ali drugi fronti ter so skoro vsi odlikovani. Vsi pa so morali zapustiti aktivno vojaško službo in prositi za pokoj zaradi raznih bolezni, katere so si nakopali na teh frontah. Ker bo, kakor smo brali, že ta mesec predložen narodni skupščini novi volilni načrt, bi bilo pravičeno, da se ob tej priliki ne pozabi na vpokojene častnike ter se jim da aktivna in pasivna volilna pravica, do katere so popolnoma upravičeni.

— Češka šola v Berlinu. Dne 11. t. m. se je v Berlinu izvršila slovesna otvoritev češke šole. Otvoritvi je prisostvoval poslanik Tusar in generalni konzul dr. Malek. V šolo se je takoj vpisalo nad 100 učencev.

— Grožnja in tatvina. »Predrl, ubil in zakopal te bombe!« je grozil 5. oktobra 1921 Franc Kogovšek Karlu Jesenovu, ker je mislil, da mu je vzel 800 K. Udaril je Jesenova z bajonetom po glavi in po levi roki. Kogovšek, ki je bil zaradi tatvine že trikrat predkaznovan, je poleg tega na Rakeku ukradel svojemu gospodarju tudi kos plahte v vrednosti 1000 K. Deželno sodišče je za to obsodilo Kogovška na 8 mesecev težke ječe.

— Mila prošnja. Kdor bi vedel, kje je umrl podpisanege očeta edini sin, mladenič J. Figel, leta 1918, iz ujetništva v Rusiji se vračajoč, iz Solkana pri Gorici doma, naj proti dobri nagradi to sporoči obupajočemu očetu Juštu Figel, Solkan-Prevala pri Gorici, Julijka Benečija.

— Požar je izbruhnil v skednju Ignacija Stržinarja na Vrhniki v hiši, v kateri stanuje Ivan Slave. Oškodovana sta poleg lastnika, ki je bil zavarovan za 58.000 kron, Janez Slave za 5000 kron in Ivan Kunštelj za 20.000 kron.

— Sekol proti orožnikom. Ko je prišel Tine Tiš iz sokolskega doma v Domžalah, je zagledal orožnika Ivana Gorjana in Ivana Bahrja, ki sta se brez vsakega povišja nahrušila rekoč: »Prokleti

žandarji!« Deželno sodišče je obsodilo Tiša na 50 Din globe.

— Boj na življenje in smrt. Jože Komovec je že 50 let star. S Planine je in rad strelja divjačino brez dovoljenja v Windischgrätzovih gozdih. Zaradi uboja je bil l. 1895. obsojen na 7 letno težko ječo, zaradi večjih lovskih tatvin je sedel po 5, 6 in 13 mesecev; zaradi manjših lovskih tatvin je pa bil že 7 krat predkaznovan. Kljub temu ne more popustiti svojih navad. Zapriseženi lovski čuvaj Pavel Milharčič je 24. decembra 1921 zalotil Komovca v Windischgrätzovem lovišču: z nabito puško je prežal na srno. Milharčič je hotel odvzeti Komovcu puško. Toda ta se je branil in vnel se je med obema boj na življenje in smrt. Komovec je nameril v čuvaja puško in jo sprožil, toda čuvaja ni ranil. Nato je potegnil nož in ranil Milharčiča na trebuhu in na desni roki; boj je bil tako hud, da si je Milharčič zvil desno roko. Na sredo sta slišala strel dva Milharčičeva tovariša, ki sta mu prihitela na pomoč in ga rešila. Deželno sodišče je obsodilo Komovca na 13 mesecev težke ječe.

— Wrangel in njegov štab. General Wrangel se je stalno nastanil v Belgradu, vendar pa odide za par dni v Sr. Karlovce, da obišče in inspiciira svoj štab.

— Sanatorij za uradnike. Ministrstvo za gozde in rude je odredilo večji kompleks z gozdom v bližini Plitvičkih jezer, kjer se bo sezidal sanatorij za bolne uradnike.

— Pravilnik za stipendiste v inozemstvu. Vlada je izdelala nov pravilnik za stipendiste v inozemstvu, ki so po pretežni večini seveda neprečani. V pravilniku je izražena tendenca, da se odsej pošljejo v inozemstvo samo absolventi posameznih fakultet v svrhu specializiranja. Višina stipendij znaša: za Nemčijo 600 Din, za Avstrijo in Poljsko 450 Din, za Belgijo in Francijo 450 franc. frankov, za Italijo 450 lir, za Anglijo 350 šilingov, za Čehoslovaško 1000 š. K.

— Volja nadloga v Bosni. Iz raznih krajev Bosne se vedno poročajo o napadih volkov. Samo v okrožju Bogojno so volkovi in medvedi raztrgali in podavili 174 konj, 507 krav in volov, 2664 ovc, 547 koz in 43 svinj.

— Razpisane učiteljske službe. V novomeškem okrajnem glavarstvu je razpisanih več učiteljskih mest. Podrobnosti objavlja »Uradni list«, št. 24, z dne 15. marca.

Gosnodarstvo.

Zmešnjava nad zmešnjava

Največja zapreka vsaj za zasilno in začasno ureditev naših upravnih razmer je strašna zmešnjava v prenatrpanem in nepremišljenem izdajanju ministrskih naredb, ki imajo moč in veljavo zakona. Temeljno pravilo vsake zakonodaje je, da se zakoni in dosledno tudi naredbe ali uredbe ne smejo menjati prehitro, ampak da je treba iti za tem, da ostanejo kolikor mogoče dolgo v veljavi, da se ljudstvo z obstoječo zakonodajo ne le seznani, ampak se v njo takorekoč vživi za dolgo dobo. Proti temu temeljnemu principu zakonodaje oziroma njene tehnične strani se pa nikjer toliko ne greši kot v naši državi.

Vsi se še spominjamo nesrečne — za brihtne ljudi presrečne — dobe privilegirane izvoznitva in uvoznitva. Danes izide naredba, da je n. pr. izvoz jajc dovoljen; kontingent znaša 50 vagonov. Predno je bila ta naredba znana tudi v Sloveniji preko »Službenih Novic«, ki so prišle in še prihajajo v Slovenijo navadno pol leta prezpozno — oh, kje je bil že ta kontingent in »prečani« so lahko jedli jajca sami, če niso bila že zgnila. Tako se je godilo tudi pri prepovedi uvoza luksuznega blaga in tako se godi danes s prepovedjo nakupovanja tujih valut in deviz pri privatnih bankah.

Kakor izgleda, se v Belgradu na odločilnih mestih še danes ne zavedajo odločilni gospodje, da živimo v novi državi SHS, ampak oni še vedno mislijo le na stare razmere v mali Srbiji. Glavno jim je, da je obveščena belgrajska »čaršija« — kaj Zagreb, kaj Sarajevo ali Ljubljana ali Novi Sad! Oni še do danes niso prišli na to, da obstoji možnost, obveščati prebivalstvo o novih naredbah preko pokrajinskih upravnih organov, katerim je treba enostavno poslati k opije nameranih naredb v objavo ob primerno izračunanem datumu! Za gotovo gospodo še danes ne obstoji niti telefon niti telegraf niti pisalni stroji in kopirni pripomočki. Se manj seveda moremo računati pri velikem delu uradništva v centrali na poznavanje obstoječe zakonodaje v novih krajih, kajti če bi poznali gospodje tudi to, ne bi sipali in stresali kar iz rokava novih naredb brez premisleka, ali se to z že obstoječimi predpisi vjemata ali ne.

Je torej pomanjkanje zakonodajne tehnike in pomanjkljivo poznanje obstoječe zakonodaje sploh, ki upravo ubija, in z ubito upravo ubija seveda tudi državo.

Da navedemo v dokaz svojih trditev le en zgled:

Trgovci mora na Dunaj po opravihi. Potno listino dobi le proti izkazu o vplačnem davku. Na davkarji mu povedo, da ima še plačati nekih 100 dinarjev. Mož plača, dobi potrdilo in sme na Dunaj. Komaj čez teden dni mora zopet na Dunaj po opravihi pod istimi pogoji. Oglasi se zopet na davkarji in tam ga razveselo z novico, da ima še plačati nekih 200 kron. Zakaj to? vpraša mož. »Veste, je že tako; prišla je nova naredba. Ali plačajte, ali pa ostane doma!« — se glasi pojasnilo. Mi smo prepričani, da danes niti en davčni uradnik ne bi mogel položiti predpisanege izpita, če bi zahtevali od njega znanje in poznanje vseh brezbrojnih predpisov in naredb in uredb in zakonov!

Sličan slučaj, ki se pa tiče zadnje uredbe o prometu z devizami, posnemamo

po »Trgovskem Listu« z dne 14. t. m. Tam beremo:

»Filijalka Narodne banke v Zagrebu naj sedaj koncentrira ves inozemski plačilni promet pri sebi iz vseh prečanskih pokrajin, Hrvaške, Slavonije, Dalmacije, Bosne in Slovenije. V teh pokrajinah je nad 400 bančnih denarnih zavodov z nebrojnimi podružnicami in z razvitim omrežjem komitentov. Kako naj podružnica v Zagrebu obvlada s svojim uradništvom, ki je dosedaj samo šlo denar in se bavilo s popolnoma manipulativnimi posli, obvladati ta ogromni promet. Generalni ravnatelj Narodne banke dr. Novaković je doživel sam v Zagrebu, ko je imel informativno konferenco z bančnim svetom, poraz, o kakršnem ni nikdar sanjal. Naredba je datirana z dne 27. februarja, a izšla je šele sedaj, deset dni pozneje! Samoumevno, da je nastal zastoj, ki je ohromel ves promet. Ministrstvo forsira z umetnimi sredstvi pobijanje kurzov tujih valut, banke seveda v tej nejasni situaciji ne morejo kupovati valut, ker ne vedo kakšen kurz jim bo diktiral g. Jakobson iz Belgrada. Kaj bo posledica? Negotovost izvoznika in uvoznika ter odtok valutnega prometa v ilegalne roke zakonitih posredovalcev in špekulantov. S tem pa stvari ni pomagano.«

Če bo kdo ubil zaupanje v državno upravo, ga bo ubila državna uprava v centrali. S tem pa pada tudi zaupanje v državo samo.

g. Žitni trg v Jugoslaviji. Dne 15. t. m. so bile v Novem Sadu sledeče žitne cene: pšenica 1670, ječmen 1300, oves 1275, kuzuza 1200, pšenična moka št. 0 2250. — Tendence nejasna, ponudb zelo malo.

g. Trgovska pogodba med Jugoslavijo in Poljsko. »Kurjer Lwowski« poroča: V petek, dne 10. t. m. se je vršila v prostorih trgovske in obrtne zbornice v Lvovu konferenca o gospodarskem problemu Jugoslavije in o trgovskem traktatu med Poljsko in Jugoslavijo. Poročal je odlični poznavalec jugoslovenskega gospodarskega položaja, poljski vicekonzul v Zagrebu dr. Lubaczewski. Po referatu se je razvila živahna debata, na kateri je priporočil med drugim dr. Tenner realiziranje jugoslovenskopolske trgovske pogodbe na podlagi neposredne poti preko Čehoslovaške in Ogrske via Lavočne in Budimpešta.

g. Velesemenj v Pragi je bil slovesno odprt v nedeljo dne 12. t. m. Slavnostni nagovor je imel trgovski minister inž. Novak. Otvoritvi so prisostvovali vsi tuji konzuli in poslaniki, zastopniki raznih trgovskih zbornic in veliko število trgovcev in industrijecev. Za semenj vlada v vseh krogih veliko zanimanje in je bilo že dosedaj sklenjenih mnogo kupij.

g. Koliko je Rusija dolžna Franciji? Komisija za izterjanje francoskih dolgov v Rusiji je obelodanila nedavno statistiko vseh dolgov, ki jih ima plačati Rusija Francozom. Po teh podatkih znaša dolg 22.351.000.000 francov. Dolgovi obstajajo v glavnem v državnih in municipalnih obligacijah, ki so v pretežni večini v rokah francoskih rentirjev.

g. Davki v Franciji. Francoska država je dobila v mesecu februarju na davkih 1014 milijonov francov, to je 92 milijonov več kot februarja meseca lanskega leta. dočim je proračun predvideval, da bo prihod za 241 milijonov večji.

BORZA.

Zagreb, 16. marca. (Izvirno) Devize. Berlin 130—135, Bukarešta 230—240, Milan 1520—1550, London 1330—1370, Pariz 2600—2675, Praga 575—600, Švica 5800—5900, Dunaj 450—480, Budimpešta 3850—400, New York (čok) 285—295. Valute. Ameriški dolarji 278—283, avstrijske krome 0—5, napoleonadori 900—0, rumunski leji 235—240, francoski franki 2750—2800, italijanske lire 1510—1530.

Belgrad, 16. marca. (Izvirno) Devize. London 320, Pariz, 620, New York 73, Zeneva 1400, Milan 950, Praga 132, Berlin 3250, Dunaj 103. Valute. Čehoslovaške krome 132.

Curih, 16. marca. (Izvirno) Berlin 180, New York 515, London 2238, Pariz 4590, Milan 2590, Praga 905, Budimpešta 0.62, Zagreb 165, Varšava 0.18, Dunaj 0.065, avstrijske krome 0.07.

Berlin, 16. marca. (Izvirno) Dunaj 408, Budimpešta 3306, Milan 1363.50, Praga 481.25, Pariz 2425.05, London 1178.80, New York 271.22, Curih 5284.70.

Praga, 16. marca. (Izvirno) Dunaj 0.665, Berlin 2055, Rim 290, Budimpešta 680, Pariz 511.50, London 248, New York 57.075, Curih 1110.50, avstrijske krome 0.665, italijanske lire 287.

Dunaj, 16. marca. (Izvirno) Zagreb 2138—2202, Belgrad 8790—8810, Berlin 2697—2703, Budimpešta 908.50—908.50, London 32.090—32.110, Milan 88.900—87.010, New York 7308—7402, Pariz 65.480—65.520, Praga 12.777—12.783, Sofija 4870—4880, Curih 148.975—144.025 Valute. Dolarji 7300—7364, bolgarski levi 4670—4680, angleški funti 31.790—31.810, francoski franki 64.980—65.020, italijanske lire 36.590—36.610, dinarji 8770—8780, rumunski leji 5205—5305, švicarski franki 143.775—143.825, čehoslovaške krome 12.752—12.758, mažarske krome 918.50—916.50.

Ljubljanske novice.

lj. Regulacija Škofje ulice. Zanimivo je zasledovati, kako sedanjí demokrati, poprej narodni na prednjaki, spreminjajo pri regulaciji Škofje ulice svoje mnenje. Leta 1901., 6. sušica je pisal tedanji župan, sedanjí pokrajinski namestenik g. Ivan Hrihar upravitelstvu šilingovega beneficija v Ljubljani tako-le: »V krogih občinskega sveta izrekla se je želja, da bi se o priliki, ko se bodo polagale kollesnice za električno cestno železnico, razširila tudi Škofje ulice tako, kakor se v mestnem uravnalnem črtezu projektovane. Po tej razširjavi imel bi šilingov beneficij odstopiti 1135. 98 kvadratnih metrov sveta. Upravitelstvo se torej naprosi, da semkaj naznaniti blagovolji, če in pod katerimi pogoji bi hotelo odstopiti omenjeni svet mestni občini.« — Leta 1913. ali 1914. je v občinskem svetu eden

gg. svetnikov, menda je bil g. Anton Bončar, interpeliral zaradi razširjenja Škofje ulice. Vršil se je nato tudi ogled zaradi razširjenja Škofje ulice. Danes, leta 1922., pa gradi naprednjaki na rakovo pot — nazadnjaki.

lj. Komanda Dravske divizijske oblasti sprejema privatne stranke samo v ponedeljek in petek od 11. do 12. ure. Načelnik generalnega štaba pa vsaki dan od 16. do 17. ure, razen v soboto in v nedeljo.

lj. Meščanstvo je podelil občinski svet mestnemu nadučitelju g. Jakobu Furlanu. On službuje v našem mestu že 41. leto. Kako izvrsten učitelj je, veda dva rodova, katera je poučeval. Do vojne je bil zaposlen tudi na drugih zavodih, posebno pri deklicah; zato ga pozna vsa Ljubljana. V šoli je bil skrajno vester in nepristransk. Hvaležni učenci in učenke mu kličejo: Bog Vas ohrani še prav mnogo let!

lj. Člane Jugoslovenske Matice v Ljubljani, ki se žele udeležiti pokrajinskega zbora v Mariboru, uljudno prosimo, da se zglase v pisarni Jugoslovenske Matice v Ljubljani, Pred Škofijo 21 med 2. in 3. ter med 5. in 6. uro popoldne, kjer dobe izkaznice, ki jim dovoljujejo vstop k delegacijskemu zborovanju in na podlagi katerih imajo polovično vožnjo II. ali III. razreda.

lj. Starešinski sestanek se vrši danes ob 8. uri zvečer v dvorani akad. doma. Dnevni red: Društvene zadeve. — Predsednik.

lj. Organizacija javnih nameštencev sodeluje s SLS. Danes se vrši v Jug. strok. zvezi v običajnih prostorih ob 8. uri zvečer važna odbojna seja. — Predsednik.

lj. Prosveta Krakovo-Trnovo. Danes ob 7. uri zvečer nadaljuje g. dr. Breclj svoje velesanimivo vredavanje o prehrani.

lj. Krojaška združba naznanja, da se nahajajo krojaški pomočniki v mednem gibanju. Valed povišanja medz se bodo samoumevno zvišali tudi tarifi za krojaške izdelke, kar naj blagovolj cenjeno občinstvo vzeti naznanja.

lj. Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani opozarja še enkrat svoje člane na XXI. redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 19. t. m. ob desetih popoldne v društvenih prostorih, Gradišče 17/L. Dnevni red: 1. Pozdrav predsedstva; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. poročilo preglednikov računov; 5. volitev odbora; 6. poročilo in predlog glede uprave fonda za »trgovski dom«, in 7. služajnosti. Gg. člane vabimo k množični udeležbi. (K)

lj. Sokolska opazka: »Prokleta k... faršaka« je padla, ko je žel mimo gruče Sokolov (civilnih, z znakom) duhovnik v mrtvašnico deželne bolnice kropiti mrljica, ki so mu priredili sokolski pogreb.

lj. Umrli so v Ljubljani: Marija Novak, zasebnica, 82 let. — Jernej Skalar, mizarški pomočnik, 53 let. — Avgust Prekuh, jermenar in posestnik, 52 let. — Ivan Avgust Schweiger, zobozdravnikov sin, 18 mesecev. — Franja Žagar, zasebnica, 68 let. — Marija Istenič, delavčeva hiš, 3 dni. — Janez Bonča, posest. sin, 4 dni. — Marija Tomš, tov. delavca žena, 27 let. — Josipina Schonta, zasebnica, 94 let. — Marija Erbežnik, mestna uboga, 76 let. — Kristjan Lukež, hiralec, 22 let. — Marija Schrank, mestna uboga, 80 let. — Frančiška Drabek, les. trgovca vdova, 75 let. — Vinko Ilrovič, rejenc, 4 mesece. — S. Ernestina Marija Kos, usmiljenka, 75 let. — Antonija Zorko, kuharica, 27 let. — Stefan Gombač, žel. nadzornik, 64 let. — Valentin Govekar, hlapec, 24 let. — Uršula Škof, užitarica, 78 let. — Ana Jamnik, zasebnica, 58 let. — Fran Zorman, trgovec in posestnik, 56 let. — Marija Grčar, učiteljica, 33 let. — Dr. Josip Červeny, okraj. zdravnik, 52 let.

lj. Proti draginji. Ker je prodajal mandelje s 37odstotnim dobičkom, se bo moral zagovarjati pred sodiščem trgovec Maks B.

lj. Nesreča. Litar Anton Hubad si je med delom težko poškodoval levo roko.

lj. Zgubila se je damska zapestna ura od hotela Union do živilskega trga in nazaj po Wolfovi, Selenburgovi in Františkanski ulici. Pošteni najditelj naj jo odda proti nagradi pri blagajni v trgovini perila Hed. Šarc, Selenburgova ul. 5. (K)

Cerkveni vestnik.

OTVORITEV IN SLOVESNO BLAGOSLOVLJENJE NOVE CERKVE SV. JOŽEFA V LJUBLJANI.

Na praznik sv. Jožefa, dne 19. marca, bo prevzvišeni knezoškof slovesno blagoslovil novo cerkev sv. Jožefa po tem-le sporedu:

Ob 10. uri prihod prevzvišenega in slovesno blagoslovljenje cerkve. Nato govor in pontifikalna sv. maša.

Pontifikalna maša: Misa solemnis in laudem Ss. Salvatoris za mešani zbor in orkester, zložil J. Mitterer. — Graduale: Domine praeveniisti in tractus: Beatus vir, zložil P. Griesbacher. — Po ofertoriju: O Deus, ego amo te za sopran solo, mešani zbor in orkester, zložil J. Müller. — K sklepu: Te Deum v C za mešani zbor in orkester, zložil Fr. Witt. — Tantum ergo, zložil Ant. Foerster. —

Ob 7. uri zvečer bo v novi cerkvi začetek sv. misi'ona.

Ker se ne izdajo posebna vabila, so k tej slovesnosti vsi tem potom prisrčno povabljeni, posebno pa še oni, ki so s svojimi prispevki pomagali zidati in dozidati to cerkev.

Ker so preveliki stroški za dozidavo cerkve še nepokriti, prosimo prav lepo posebno one prejš. gospode, ki niso še imeli priložnosti se naši prošnji odzvati, da blagovolijo na praznik sv. Jožefa vernikom priporočiti to novo cerkev, ki bodi svetliče celega naroda!

Predstojništvo cerkve. c. Postne govore v stolnici ima vsak petek zvečer ob 6. uri gosp. semen. spiritual dr. J. Arneja. Govori so v prvi vrsti namenjeni naši inteligenci, ki jih tudi dokaj številno poseča. c. Sentpetersko prosvetno društvo obhaja praznik sv. Jožefa (v nedeljo 19. t. m.) kot društveni praznik. Ob 7. uri bo za člane sv. maša, med mašo skupno sv. obhajilo. Pridite prav vsi brez izjeme!

Prosveta.

pr. Na razna vprašanja, zakaj je šel letošnji »Dom in svet« v obliki in sliki nazaj odgovorjati: da jaz za ta del lista nisem sprejel nobene odgovornosti; torej se mi v tem pogledu ni treba zagovarjati. — Dr. Aloja Merhar.

pr »Plebanus Joannes« dr. Preglja je izšel v Gorici v zalogi ondotnega Katoliškega tiskovnega društva.

Pevski vestnik.

Pevske okrožje »Ljubljana« za Ljubljano in okolico je imelo svoj prvi sestanek v četrtek, dne 9. t. m. ob 3. uri popoldne v Ljubljani v ljudskem domu. Na dnevnem redu je bilo v prvi vrsti konstituiranje odbora in določitev področja pevskega okrožja. Odbor je bil sledeče izvoljen: predsednik Rasperger Anton, Ljubljana, St. Peter; podpredsednik: Oblak Alojzij, Viš-Glinice; tajnik: Pestovnik Janko, Ljubljana, St. Jakob; blagajnik: Breskvar Franc, St. Jakob ob Savi; pevovodja: Bajuk Marko, Ljubljana Slov. gl. dr. »Ljubljana«; okrožni referent: Požun Franc, Smlednik; pevski zbor »Kvišuk«; namestnik okrož. ref.: Breskvar Franc, St. Jakob ob Savi. — O področju okr. ref. in pevskega okrožja je poročal tajnik Pevske Zve-

ze in podal smernice za delovanje okrožja. Glavna naloga, da se prireditve ljubljanskega okrožja meseca julija, koliko mogoče dostojno izvrši. Določitev kraja te prireditve se prepusti novemu odboru, da v eni izmed prihodnjih sej sklepa o tem. — Zastopniki so izrazili še precej želj in podali mnogo dobrih nasvetov za glavni odbor zveze. S tem je bilo zborovanje, katerega se je kljub slabemu vremenu udeležilo častno število zastopnikov včlanjenih zborov, končano.

Okrožne referente prosimo, da skličejo takoj sestanke zastopnikov včlanjenih zborov in konstituirajo okrožni odbor. Ker še ni poslovnik Pevske Zveze, ki je v delu, izgotovljen in od občnega zbora Pevske Zveze odobren, naj se voli zaenkrat okrožni pevski odbor, ki sestoji iz predsednika, podpredsednika, tajnika, blagajnika, pevovodje in namestnika okrož. referenta, odbornikov brez mandata pa po potrebi.

Pevski zbori, ki so včlanjeni v Pevski Zvezi, dobe, ako plačajo na občnem zboru določeno članarino, svoje glasilo »Pevce« zastoj.

Turistika in sport.

Gradjanski S. K., ki igra v nedeljo proti naši Iliriji, je igral letos že z dunajsko Vienno in Ostmark ter domačima kluboma Makabi in Sparta. Slednja dva je porazil pretečeni dve nedelji z 12 : 0 in 10 : 0. Tekom zime trenira Gradjanski pod vodstvom angleškega profesionalnega trenerja Gaskella. V moštvi, ki bo nastopilo v Ljubljani, je omeniti posebno internacionalce golmana Vrdjuka, branilca Šiferja, krilca Rupeca in srednjega napadalca Periško.

Gradjanski S. K.: Ilirija 19. t. m. Tekma se prične ob pol 4. uri. — Predprodaja vstopnic v cvetličarni Wider, Selenburgova ulica. — Cene: numerirani sedeži 10 Din, 2. vrsta 7 Din, stojišča 5 Din, članske in dijaške karte 3 Din.

S. K. Jadran vabi vse nogometaše na sestanek, ki se vrši v petek 17. t. m. ob pol 8. uri pri Sodčku. (k)

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. viš.

Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Vetrovna diferena v C	Nebo, vetrovi	Pasajino v mm
15./3. 21 h	736.9	8.7	1.6	obl.	—
16./3. 7 h	738.5	9.1	2	jasno	—
16./3. 14 h	737.3	11.5	5.1	jasno sever	—

Napredaj je večja množina

MRVE (detelje). Polzve se pri J. STRNAD, Cesta št. 56, p. Videm-Dobrepolje, Dol.



OSRAM NITRA

Popolnoma bela luč tvori s plinom napolnjenoj OSRAM-NITRA-svetilki prednost svetlobnik izvirov

Korespondentinja

starejša, zanesljiva in energična moč, popolnoma večša slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika, se sprejme takoj v večje tehnično podjetje. — Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »ENERGIČNA MOČ«/940.

Iščem pridne **DEKLE**. — Nastop o in pobožne sv. Juriju. Pismene ponudbe na upravnishvo »SLOVENCA« pod šte. 927.

UČENKO

sprejme papirna trgovina **IVAN BONAC**, Ljubljana. 902

CARL kraste, lišaje odstranjuje pri človeku in živalih **Natolmazilo**, ki je brez duha in ne maže perila. 1 lonček za 1 osebo po pošti 5 Din. pri **TANKOCI, lekarna Ljubljana, Slovenija.**

PIANINO, lep, črne barve, se radi pomanjkanja prostora proda. Cena 45.000 kron. — Naslov pove uprava lista pod šte. 957.

Restavracijo

vzajemni v najem v kakem letovišču ali kopališču. — Pismene ponudbe na upravo lista pod »LETOVIŠČE« 958

Imam v zalogi svetle črešnjeve, hrastove itd. masivne

SPALNE OPRAVE

lepó domače delo, po zelo nizkih cenah. Ivan Andlovic, mizarški mojster, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 13. Kolizej, pritišče, vrata 38. 920

Naprodaj je elegantna, nova, polkrita, dvovprežna **KOČIJA**. Poizve se: Rečna ul. 6, Ljubljana.

Zapravljivček, popolnoma nov, na štirih peresih, naprodaj. Fr. KANC, Dravljje 26. p. St. Vid nad Ljubljano.

VRTNAR, samec, zmožen vseh strok službe na deželi. — Naslov se izve pri upravi »Slovenca« pod šte. 975.

Naprodaj je stavbišče

zraven postaje Velika Loka, v sredini vasi, jako ugoden prostor za trgovca ali obrtnika. Zraven stavbišča stoji že velik zidan hlev, ki se lahko prezida. — Več pove lastnik na Sv. Petra cesti 79. 974

Kupimo 1 ali 2 para konj

težkih, tovornih, za špediterski posel. Konji morajo biti vsaj 16—17 pesti visoki in močni za vsak tovor. Kupimo dalje **lovski voz (rodbinski voz)** nov ali rabljen, za 7—8 oseb. Ponudbe naj se pošljejo na: 827 Blažanin i Brozinčević, špediteri, Zagreb, Jurišičeva ulica 7.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 Din.)

BATERIJE ZA ZEPNE SVETILKE: A. Stadler, Sv. Petra cesta šte. 23.

FOTO-LITOGRAFSKA DELA: po najmodernejšem načinu in zmernih cenah. Jugoslav. tiskarna v Ljubljani.

FOTOGRAFSKI ATELJE: Grabiec Franjo, Miklošičeva cesta št. 6.

GRAMOFONI, PLOŠČE in posamezni deli. A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ulica št. 5.

ILIRIJA, LESNA TRGOVSKA IN INDUSTRIJSKA DRUŽBA Ljubljana, Kralja Petra trg št. 8.

KLEPARJI: Korn T., Poljanška cesta šte. 8. Remigar & Smerkel, Florjanska ul. 13.

KLISEJE: za eno- ali večbarvni tisk, za vse oblike in vrste tiska, Jugoslavanska tiskarna v Ljubljani.

KNJIGARNE: Jugoslavanska knjigarna, Pred škotijo.

MEHANIČNA DELAVNICA za pis. stroje: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

PARNA PEKARNA: Jean Schreya nasl. Jakob Kavčič, Gradišče šte. 5.

PISALNI STROJI IN POTREBŠČINE: Bar Fran, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

SOBNO SLIKARSTVO: Zuran Martin, Mestni trg šte. 12.

SPEDICIJSKA PODJETJA: »Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463. Ransinger R., Cesta na juž. železnico 7—9.

»OREL« POTREBŠČINE IN KLOBUKI: Kunovar Ivan, Stari trg šte. 10.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO: Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje št. 2.

SVETLO KOPIRNE ODTISE: (pavze) pozitivne in negativne, v poljubni velikosti. Jugoslavanska tiskarna v Ljubljani.

TRGOV. Z DRŽNIKI IN SOLNČNIKI: Mikuš L., Mestni trg 15.

TRGOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM: Erjavec & Turk pri zalati lopatic, Valvazorjev trg šte. 7. Sušnik Alojzij, Zaloška cesta šte. 21.

URARSKA POPRAVILNA DELAVNICA: Seliškar Ivan, Pot v Rožno dolino št. 10. (Ceno in točno.)

ZALOGA CEMENTA IN CEM. IZDELKOV Cihlač Josip, Dunajska cesta šte. 67.

ZALOGA POHIŠTVA: F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.

Dr. Ivan Hubad okrožni zdravnik v Školji Loka ne ordinira od 18. marca do 8. aprila 1922.

Inštrukcije išče gimnazijec-višješolac. — Ponudbe na upravo pod Inštruktor.

Samostojna KUHARICA

večša vseh ženskih ročnih del, z večletnimi dobrimi izkušenjmi, srednje starosti, išče mesta v župnišču ali k samostojnemu gospodu. Naslov pove uprava lista pod šte. 991.

V najem vzame mirna stranka treh oseb **HIŠICO z vrtom ali njivo** blizu mesta ali farne cerkve proti dobremu plačilu. — Ponudbe na upravo lista pod šifro »MIRNO«. 993



Antonija Tavčar nadpoštarjeva soproga

v 66. letu svoje starosti ter bila pokopana istotam dne 15. t. m. Bodi ji lahka zemlja in blag spomin! Ljubljana, dne 16. marca 1922.

Zalujoči rodbini: TAVČAR, ZUPANČIČ.



Zahvala.

Za odkrite in priskrbo izraze sočutja ob smrti naše preljube soproge, zlate mame, tašče in stare mamice, gospe

Marije Tomc

izrekamo vsem najsrčnejšo zahvalo. Posebno se še zahvaljujemo vsem, ki so blago pokojnico spremili na njeni zadnji poti. Ljubljana, dne 16. marca 1922.

Zalujoči ostali.



Naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da je naš brat in stric, gospod

FRANC ZORMAN posestnik

včeraj ob 3. zjutraj po težki bolezni v starosti 57 let umrl. Pogreb se bo vršil iz deželne bolnice dne 17. t. m. ob 2. popoldne na pokopališče k Sv. Križu. Bodi mu blag spomin! Ljubljana, dne 16. marca 1922.

Rodbini Alojzij in Janez Zorman.

Dve stanovanji

štiri trgovske lokale, pet lokalov za pisarne se odda v najem v novi zgradbi sredi mesta NOVI SAD ra 1. oktober 1922. — Pojasnila daje: Štefan Gerich, Novi Sad, Regenta Aleksandra ulica 50.

Staro železo

kupuje po najvišjih cenah Centralna nakupovalnica starega železa v Ljubljani, Gosposvetska c. 1.

Stroje za mešanje betona, telov. orodje, poljedelske stroje, traverze, cement, smodnik, dinamit, železne blagajne i. t. d.

v zalogi trgovine z železnino **Fr. Stupica**, Ljubljana, Gosposvetska cesta 1.

Pravi tržaški biči!

Tvrdka OGRIN & PERIC, prva jugoslavanska tvornica tržaških bičev, prej v Trstu, sedaj na Laverci pri Ljubljani. — Izdelek v različnih velikostih iz pravega koprivnega lesa. Izdeluje se tudi po naročilu. Cene zmerno in solidne. 933

Olje

AMERIKANSKO, STROJNO, CILINDERSKO in TOVOTNA MAST tvrdke :: Standard Oil Company of New York ima vedno v zalogi A. LAMPRET, Ljubljana, Nunska ulica šte. 19. 560

Lepa darila za vsako priliko! Zlatina, srebrnina, namizna oprava in budilke, po nizkih cenah, kakor je bila zaloga brez carine prevzeta od gosp. Krepelka (Meisetz). Jos. Šelovin-Čuden, Mestni trg 13.

PRVA LJUBLJANSKA preoblikovalnica damskih slamnikov **BARBORIČ - ZAVRŠAN**, Mestni trg 7 ima najnovejše modele, po katerih se preoblikuje. :: V zalogi kinčani in prazni klobuki. ::

Abadie

cigaretni papir in stročnice. Glavna zaloga in samoprodaja: 764 A. LAMPRET, Ljubljana, Nunska ulica 19.

Bukove smrekove in hrastove hlode

kupuje v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah **IVAN ŠISKA** lovarna parketov in parna žaga Ljubljana, Metelkova ulica št. 4.



ASTRA

DIONIČARSKO DRUŠTVO U ZAGREBU PRERADOVIČEVA 2

PETROLEJ (RAFINIRANI BIJELI)

BENZIN SVIH GRADACIJA

PLINSKO (SIROVO) ULJE

STROJNA I CILINDERSKA - ULJA -

AUTO ULJA

TOVOTNA MAST UZ NAJJEFTINJE DNEVNE CIJENE SA SKLADIŠTA

IZOJAVI: ASTRA ZAGREB

TELEFON: 23-88

POSLOVNA: PRERADOVIČEVA 2